Aneks

KONWENCJA WIEDEŃSKA Z 1997 ROKU O ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZA SZKODĘ JĄDROWĄ,

(tekst jednolity Konwencji wiedeńskiej o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową sporządzonej dnia 21 maja 1963 roku, zmienionej Protokołem z dnia 12 września 1997 roku)

UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

UZNAJĄC konieczność ustanowienia niektórych minimalnych norm dla zapewnienia ochrony finansowej w przypadku szkody powstającej w związku z pokojowym wykorzystaniem energii jądrowej,

PRZEKONANE, że Konwencja o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową będzie przyczyniać się również do rozwoju przyjaznych stosunków między narodami, niezależnie od różnic ustrojowych i społecznych,

POSTANOWIŁY zawrzeć niniejszą Konwencję i w związku z tym uzgodniły, co następuje:

Artykuł I

1. Dla celów niniejszej Konwencji:

a) *„osoba”* oznacza każdą osobę fizyczną, spółkę lub inną osobę prawa prywatnego lub publicznego, każdą organizację międzynarodową posiadającą osobowość prawną w świetle przepisów prawa Państwa Urządzenia, jak również jakiekolwiek państwo lub jego części składowe,

b) *„obywatel Umawiającej się Strony”* oznacza Umawiającą się Stronę lub jej części składowe, spółkę lub inną osobę prawa prywatnego lub publicznego, ustanowioną na terytorium Umawiającej się Strony,

c) *„osoba eksploatująca”,* w odniesieniu do urządzenia jądrowego, oznacza osobę wyznaczoną lub uznaną przez Państwo Urządzenia za osobę eksploatującą takie urządzenie,

d) *„Państwo Urządzenia”,* w odniesieniu do urządzenia jądrowego, oznacza Umawiającą się Stronę, na której terytorium to urządzenie jest usytuowane, a gdy nie jest ono usytuowane na terytorium żadnego państwa – Umawiającą się Stronę, która eksploatuje urządzenie jądrowe lub na podstawie upoważnienia której to urządzenie jest eksploatowane,

e) *„prawo sądu właściwego”* oznacza prawo sądu, który sprawuje jurysdykcję na podstawie postanowień niniejszej Konwencji, wraz z przepisami prawa prywatnego międzynarodowego,

f) *„paliwo jądrowe”* oznacza każdy materiał, który może wytwarzać energie w drodze samopodtrzymującej się reakcji łańcuchowej rozszczepienia jądrowego,

g) *„produkty lub odpady promieniotwórcze”* oznaczają każdy materiał promieniotwórczy wytworzony w procesie produkcji lub wykorzystania paliwa jądrowego lub każdy materiał, który stał się promieniotwórczy przez napromieniowanie w rezultacie tego procesu, z wyłączeniem izotopów promieniotwórczych, które w wyniku ich wytwarzania osiągnęły taki końcowy stan, że mogą być wykorzystane do celów naukowych, medycznych, rolniczych, handlowych lub przemysłowych,

h) *„materiał jądrowy”* oznacza:
(i) paliwo jądrowe, oprócz uranu naturalnego i uranu zubożonego, mogące wytwarzać energię w drodze samopodtrzymującej się reakcji łańcuchowej rozszczepienia jądrowego poza reaktorem jądrowym, zarówno samo, jak i w połączeniu z innymi materiałami oraz
(ii) produkty lub odpady promieniotwórcze,

i) *„reaktor jądrowy”* oznacza każde urządzenie zawierające paliwo jądrowe w takim stanie, w którym samopodtrzymująca się reakcja łańcuchowa rozszczepienia jądrowego może się w nim odbyć bez dodatkowego źródła neutronów,

j) *„urządzenie jądrowe”* oznacza:
(i) każdy reaktor jądrowy oprócz tych, które stanowią wyposażenie statków transportu morskiego i lotniczego, wykorzystywane jako źródło mocy, zarówno do ich napędu, jak również w jakimkolwiek innym celu,
(ii) każdy zakład używający paliwa jądrowego do produkcji materiału jądrowego lub każdy zakład przetwarzania materiału jądrowego, włączając w to każdy zakład przerobu wypalanego paliwa jądrowego,
(iii) każde urządzenie, w którym składowany jest materiał jądrowy, oprócz składowania związanego z przewozem tego materiału oraz
(iv) takie inne urządzenia, w których znajduje się paliwo jądrowe, materiały promieniotwórcze lub odpady, jakie określi od czasu do czasu Rada Zarządzających Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej,
z zastrzeżeniem, że Państwo Urządzenia może uznać poszczególne urządzenia jądrowe należące do jednej osoby eksploatującej i zlokalizowane w tym samym miejscu za jedno urządzenie jądrowe,

k) *„szkoda jądrowa”* oznacza:
(i) utratę życia lub uszkodzenie ciała,
(ii) stratę lub szkodę na mieniu,

oraz, w zakresie przewidzianym prawem sądu właściwego, każde z wymienionych poniżej:

(iii) stratę gospodarczą powstałą wskutek straty lub szkody, o której mowa w podpunktach (i) lub (ii), w zakresie, w jakim nie jest ona objęta tymi podpunktami, jeżeli doznała jej osoba uprawniona do dochodzenia roszczenia z tytułu takiej straty lub szkody,
(iv) koszty środków odbudowy naruszonego środowiska, chyba że takie naruszenie jest nieznaczne, jeżeli środki takie zostały rzeczywiście podjęte lub mają być podjęte, i w zakresie, w jakim nie są objęte podpunktem (ii),
(v) utratę dochodu pochodzącego z korzyści ekonomicznych z jakiegokolwiek zastosowania środowiska lub jego wykorzystania dla przyjemności, powstałą wskutek znacznego naruszenia tego środowiska, w zakresie, w jakim nie jest objęta podpunktem (ii),

(vi) koszty środków zapobiegawczych i dalszą stratę lub szkodę spowodowaną takimi środkami,
(vii) każdą inną stratę ekonomiczną, inną niż spowodowana naruszeniem środowiska, jeżeli pozwalają na to ogólne przepisy o odpowiedzialności cywilnej sądu właściwego,
w przypadku podpunktów (i) do (v) oraz (vii) powyżej, w zakresie obejmującym stratę lub szkodę powstałą lub wynikającą z promieniowania jonizującego, emitowanego przez jakiekolwiek źródło promieniowania wewnątrz urządzenia jądrowego lub emitowanego przez paliwo jądrowe, materiały promieniotwórcze, odpady lub materiał jądrowy, pochodzące z urządzenia jądrowego, powstałe w nim, lub wprowadzone do niego, jeżeli wynikają one z właściwości promieniotwórczych tej substancji lub z połączenia właściwości promieniotwórczych z trującymi, wybuchowymi lub innymi niebezpiecznymi właściwościami takiej substancji,

l) *„wypadek jądrowy”* oznacza każde zdarzenie lub serię zdarzeń, mających tę samą przyczynę, które powodują szkodę jądrową lub - ale tylko w odniesieniu do podjętych środków zapobiegawczych - stwarzają poważne i nieuchronne zagrożenie spowodowania takiej szkody,

m) *„środki odbudowy”* oznaczają każde rozsądne środki, zatwierdzone przez kompetentne władze Państwa, w którym takie środki były podjęte, i które mają na celu odbudowę lub odtworzenie naruszonych lub zniszczonych składników środowiska, lub wprowadzenie - gdy jest to uzasadnione - odpowiedników tych składników do środowiska. Prawo Państwa, które doznało szkody, określi, kto jest upoważniony do podejmowania takich środków,

n) „*środki zapobiegawcze”* oznaczają wszelkie właściwe środki podjęte przez każdą osobę po zaistnieniu wypadku jądrowego w celu zapobieżenia lub minimalizacji szkody, o której mowa w punkcie k) podpunktach (i) do (v) lub (vii), z uwzględnieniem wszelkich zatwierdzeń kompetentnych władz, wymaganych przez prawo Państwa, w którym te środki zostały podjęte,

o) *„środki rozsądne”* oznaczają środki, które - na mocy prawa sądu właściwego - uznane zostały za odpowiednie i proporcjonalne, przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności, na przykład:
(i) charakteru i zakresu zaistniałej szkody lub - w przypadku środków zapobiegawczych - charakteru i zakresu ryzyka takiej szkody,
(ii) zakresu, w którym w czasie ich zastosowania środki takie mogą być skuteczne oraz
(iii) odpowiedniej naukowej i technicznej ekspertyzy,

p) „*specjalne prawo ciągnienia”,* zwane dalej „SDR”, oznacza jednostkę rozliczeniową zdefiniowaną i stosowaną przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy w jego własnych operacjach i transakcjach.

2. Państwo Urządzenia może, jeżeli uzasadnia to nieznaczny rozmiar ryzyka, wyłączyć każde urządzenie jądrowe lub niewielką ilość materiału jądrowego spod zakresu stosowania niniejszej Konwencji pod warunkiem, że:

a) w odniesieniu do urządzeń jądrowych kryteria takiego wyłączenia zostały ustalone przez Radę Zarządzających Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej i każde wyłączenie dokonane przez Państwo Urządzenia spełnia te kryteria oraz

b) w odniesieniu do małych ilości materiału jądrowego maksymalne limity dla wyłączenia takich ilości zostały ustalone przez Radę Zarządzających Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej i każde wyłączenie dokonane przez Państwo Urządzenia mieści się w tak ustalonych limitach.

Kryteria dotyczące wyłączeń urządzeń jądrowych i maksymalne limity wyłączeń małych ilości materiału jądrowego podlegają okresowym przeglądom przez Radę Zarządzających.

Artykuł I A

1. Niniejsza Konwencja będzie stosowana w odniesieniu do szkody jądrowej, gdziekolwiek została ona doznana.

2. Niemniej jednak, prawodawstwo Państwa Urządzenia może wyłączyć stosowanie niniejszej Konwencji w odniesieniu do szkody doznanej:

a) na terytorium Państwa niebędącego jej Stroną albo

b) w każdej strefie morskiej ustanowionej zgodnie z międzynarodowym prawem morskim przez Państwo niebędące jej Stroną.

3. Wyłączenie wymienione w ustępie 2 niniejszego artykułu może znajdować zastosowanie tylko w odniesieniu do Państwa niebędącego Stroną Konwencji, które w czasie zaistnienia wypadku:

a) ma urządzenie jądrowe na swoim terytorium lub w jakiejkolwiek strefie morskiej, ustanowionej przez nie zgodnie z międzynarodowym prawem morskim oraz

b) nie zapewnia równoważnych wzajemnych korzyści.

4. Każde wyłączenie zgodne z ustępem 2 niniejszego artykułu nie może naruszać praw, o których mowa w punkcie a) ustępu 2 artykułu IX, a jakiekolwiek wyłączenie zgodne z ustępem 2 punkt b) niniejszego artykułu nie może obejmować szkody wyrządzonej na pokładzie lub uszkodzenia statku albo samolotu.

Artykuł I B

Niniejszej Konwencji nie stosuje się do urządzeń jądrowych wykorzystywanych w celach innych niż pokojowe.

Artykuł II

1. Osoba eksploatująca urządzenie jądrowe ponosi odpowiedzialność za szkodę jądrową, jeżeli zostanie udowodnione, że szkoda ta została spowodowana przez wypadek jądrowy:

a) w jej urządzeniu jądrowym lub

b) z udziałem materiału jądrowego pochodzącego lub powstałego w jej urządzeniu jądrowym, w odniesieniu do wypadku jądrowego, który miał miejsce:

(i) zanim, na mocy wyraźnych postanowień umowy zawartej na piśmie, odpowiedzialność za wypadek jądrowy z udziałem takiego materiału została przeniesiona na osobę eksploatującą inne urządzenie jądrowe,
(ii) przy braku takich wyraźnych postanowień – przed objęciem materiału jądrowego pieczą przez osobę eksploatującą inne urządzenie jądrowe lub
(iii) gdy zamierza się użyć takiego materiału jądrowego, w reaktorze jądrowym stanowiącym wyposażenie środka transportu, jako źródła mocy do jego napędu czy w jakimkolwiek innym celu – przed objęciem materiału jądrowego pieczą przez osobę należycie upoważnioną do eksploatacji tego reaktora, lecz
(iv) gdy materiał jądrowy zostaje wysłany do osoby na terytorium państwa nie będącego stroną niniejszej konwencji – przed wyładowaniem go ze środka transportu, którym przybył na terytorium tego państwa,

c) z udziałem materiału jądrowego wysłanego do jej urządzenia jądrowego w odniesieniu do wypadku jądrowego, który miał miejsce:
(i) po przejściu na nią odpowiedzialności związanej z wypadkami jądrowymi z udziałem materiału jądrowego z osoby eksploatującej inne urządzenie jądrowe, zgodnie z wyraźnymi postanowieniami umowy zawartej na piśmie,
(ii) przy braku takich wyraźnych postanowień – po objęciu przez nią pieczą materiału jądrowego lub
(iii) po przejęciu przez nią pieczy nad materiałem jądrowym od osoby eksploatującej reaktor jądrowy, stanowiący wyposażenie środka transportu, w celu wykorzystania go jako źródło mocy, do jego napędu czy w jakimkolwiek innym celu, lecz
(iv) gdy materiał jądrowy zostanie wysłany za pisemną zgodą osoby eksploatującej od osoby z terytorium państwa niebędącego strona niniejszej Konwencji – tylko po załadowaniu go na środek transportu, którym ma być przewieziony z terytorium tego państwa,

z zastrzeżeniem, że jeżeli szkoda jądrowa została spowodowana wypadkiem jądrowym, który miał miejsce w urządzeniu jądrowym i z udziałem materiału jądrowego składowanego w nim w związku z przewozem tego materiału, postanowienia punktu a) niniejszego ustępu nie mają zastosowania, gdy inna osoba eksploatująca lub jakakolwiek osoba jest wyłącznie odpowiedzialna zgodnie z postanowieniami punktu b) lub c) niniejszego ustępu.

2. Państwo Urządzenia może określić w swoim ustawodawstwie warunki, jakie muszą być spełnione, aby przewoźnik materiału jądrowego lub osoba dostarczająca odpady promieniotwórcze mogła, na swój wniosek i za zgodą zainteresowanej osoby eksploatującej, być wyznaczona lub uznana za osobę eksploatującą w odniesieniu do takiego materiału jądrowego lub odpadów promieniotwórczych. W tym przypadku przewoźnik taki lub osoba uważani będą, dla celów niniejszej Konwencji, za osobę eksploatującą urządzenie jądrowe położone na terytorium tego państwa.

3.

a) Jeżeli szkoda jądrowa pociąga za sobą odpowiedzialność więcej niż jednej osoby eksploatującej, zainteresowane osoby eksploatujące odpowiadają solidarnie, jeśli szkody przypisanej każdej z nich nie da się w sposób rozsądny rozdzielić. Państwo Urządzenia może ograniczyć kwotę publicznych funduszy, udostępnianych dla każdego wypadku do wysokości różnicy, jeżeli taka istnieje, pomiędzy kwotą niniejszym ustaloną, a kwotą ustaloną zgodnie z ustępem 1 artykułu V.

b) Jeżeli wypadek jądrowy ma miejsce w czasie przewozu materiału jądrowego – w jednym i tym samym środku transportu albo w czasie składowania tego materiału związanego z przewozem w jednym i tym samym urządzeniu jądrowym – i

wyrządza szkodę jądrową, która pociąga za sobą odpowiedzialność więcej niż jednej osoby eksploatującej, całkowita odpowiedzialność nie powinna przekroczyć najwyższej kwoty dającej się zastosować w odniesieniu do każdej z nich, zgodnie z postanowieniem artykułu V.

c) W żadnym przypadku wymienionym w punkcie a) i b) niniejszego ustępu odpowiedzialność każdej osoby eksploatującej nie powinna przekroczyć kwoty dającej się zastosować w odniesieniu do niej, zgodnie z postanowieniami artykułu V.

4. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 3 niniejszego artykułu, gdy poszczególne urządzenia jądrowe jednej i tej samej osoby eksploatującej biorą udział w jednym wypadku jądrowym, osoba ta ponosić będzie odpowiedzialność w odniesieniu do każdego przedmiotowego urządzania jądrowego do wysokości kwoty dającej się zastosować w stosunku do niej, zgodnie z postanowieniami artykułu V. Państwo Urządzenia może ograniczyć wysokość kwoty publicznych funduszy udostępnianych zgodnie z punktem a) ustępu 3 niniejszego artykułu.

5. Z wyjątkiem przypadku, gdy niniejsza Konwencja stanowi inaczej, żadna osoba inna niż osoba eksploatująca nie ponosi odpowiedzialności za szkodę jądrową. Nie narusza to jednak możliwości stosowania jakiejkolwiek międzynarodowej konwencji w dziedzinie przewozu, obowiązującej lub otwartej do podpisania, ratyfikacji lub przystąpienia w dniu, w którym niniejsza Konwencja została otwarta do podpisania.

6. Żadna osoba nie ponosi odpowiedzialności za jakąkolwiek stratę lub szkodę, która nie stanowi szkody jądrowej w rozumieniu punktu k) ustępu 1 artykułu I, ale która mogłaby zostać określona jako taka zgodnie z postanowieniami tego punktu.

7. Powództwo bezpośrednie może być kierowane przeciwko osobie dostarczającej zabezpieczenia finansowego zgodnie z postanowieniami artykułu VII, jeżeli prawo sądu właściwego tak przewiduje.

Artykuł III

Osoba eksploatująca odpowiedzialna, zgodnie z postanowieniami niniejszej Konwencji, powinna dostarczyć przewoźnikowi świadectwo wydane przez ubezpieczyciela lub w jego imieniu albo przez innego poręczyciela dostarczającego zabezpieczenia finansowego, zgodnie z postanowieniami artykułu VII. Niemniej jednak, Państwo Urządzenia może wyłączyć ten obowiązek w odniesieniu do przewozu, który w całości odbywa się na jego terytorium. Świadectwo takie powinno stwierdzać nazwę i adres osoby eksploatującej oraz kwotę, rodzaj i okres ważności zabezpieczenia, a stwierdzenia te nie mogą być kwestionowane przez osobę, która wydała świadectwo, lub w której imieniu zostało ono wydane. Świadectwo takie powinno również określać materiał jądrowy, do którego zabezpieczenia ma zastosowanie, oraz powinno zawierać oświadczenie kompetentnego organu państwowego Państwa Urządzenia stwierdzające, iż wymieniona osoba jest osobą eksploatującą w rozumieniu niniejszej Konwencji.

Artykuł IV

1. Odpowiedzialność osoby eksploatującej za szkodę jądrową jest, w rozumieniu niniejszej Konwencji, odpowiedzialnością absolutną.

2. Jeżeli osoba eksploatująca udowodni, że szkoda wynikła całkowicie lub częściowo na skutek rażącego zaniedbania osoby, która doznała szkody, albo na skutek działania lub

zaniechania tej osoby, popełnionego z zamiarem wyrządzenia szkody, właściwy sąd może, o ile jego prawo tak przewiduje, zwolnić całkowicie lub częściowo osobę eksploatującą z obowiązku zapłaty odszkodowania w zakresie szkody doznanej przez osobę poszkodowaną.

3. Na podstawie postanowień niniejszej Konwencji nie można przypisać odpowiedzialności osobie eksploatującej, jeżeli wykaże ona, że szkoda jądrowa jest bezpośrednio spowodowana konfliktem zbrojnym, działaniem wojennym, wojną domową lub powstaniem.

4. Jeżeli zarówno szkoda jądrowa, jak i szkoda inna niż szkoda jądrowa zostały spowodowane przez wypadek jądrowy albo łącznie przez wypadek jądrowy i jedno lub większą liczbę innych zdarzeń, ta szkoda inna niż szkoda jądrowa będzie dla celów niniejszej Konwencji uważana za szkodę jądrową spowodowaną przez wypadek jądrowy w zakresie, w jakim nie można jej rozsądnie oddzielić od szkody jądrowej. Jeżeli jednak szkoda została spowodowana łącznie przez wypadek jądrowy objęty postanowieniami niniejszej Konwencji i przez emisję promieniowania jonizującego nieobjętego tymi postanowieniami, żadne postanowienia niniejszej Konwencji nie ograniczają lub w inny sposób nie naruszają odpowiedzialności jakiejkolwiek osoby, która może ponosić odpowiedzialność w związku z taką emisją promieniowania jonizującego, zarówno co do osoby, która doznała szkody jądrowej, jak i co do sposobu regresu współudziału.

5. Na podstawie niniejszej Konwencji, osoba eksploatująca nie ponosi odpowiedzialności za szkodę jądrową:

a) w samym urządzeniu jądrowym lub w innym urządzeniu jądrowym, włączając w to urządzenie jądrowe w budowie, na terenie lokalizacji takiego urządzenia oraz

b) wyrządzoną w każdym mieniu znajdującym się na tym samym terenie, które jest lub ma być wykorzystane w związku z każdym takim urządzeniem.

6. Odszkodowanie za szkodę spowodowaną w środkach transportu, w których znajdował się w chwili wypadku jądrowego związany z nim materiał jądrowy, nie będzie powodowało zmniejszenia odpowiedzialności osoby eksploatującej w odniesieniu do innej szkody, do kwoty mniejszej niż 150 milionów SDR, albo każdej wyższej kwoty ustalonej przez prawodawstwo Umawiającej się Strony, albo kwoty ustalonej zgodnie z punktem c) ustępu 1 artykułu V.

7. Żadne postanowienie niniejszej Konwencji nie dotyczy odpowiedzialności osoby fizycznej za szkodę jądrową, za którą osoba eksploatująca, na mocy ustępu 3 lub 5 niniejszego artykułu, nie ponosi odpowiedzialności na podstawie niniejszej Konwencji, i którą to szkodę ta osoba fizyczna spowodowała działaniem lub zaniechaniem, popełnionym z zamiarem spowodowania szkody.

Artykuł V

1. Odpowiedzialność osoby eksploatującej z tytułu każdego pojedynczego wypadku jądrowego może być ograniczona przez Państwo Urządzenia:

a) do kwoty nie mniejszej niż 300 milionów SDR albo

b) do kwoty nie mniejszej niż 150 milionów SDR, z zastrzeżeniem, że przy przekroczeniu tej wartości do kwoty nie mniejszej niż 300 milionów SDR, zostaną przez to Państwo udostępnione fundusze publiczne na zrekompensowanie szkody jądrowej, albo

c) przez okres najwyżej 15 lat od daty wejścia w życie niniejszego Protokołu – do przejściowej kwoty, nie mniejszej niż 100 milionów SDR, w odniesieniu do wypadku jądrowego zaistniałego w tym okresie. Kwota mniejsza niż 100 milionów SRD może być ustalona pod warunkiem, że Państwo udostępni fundusze publiczne na wypłatę odszkodowań za szkodę jądrową w wysokości pomiędzy tą mniejszą kwotą a kwotą 100 milionów SDR.

2. Niezależnie od ustępu 1 niniejszego artykułu, Państwo Urządzenia, uwzględniając charakter urządzenia jądrowego lub substancji jądrowej, związanych z wypadkiem, oraz przewidując prawdopodobne konsekwencje wynikające z wypadku, może ustanowić niższą kwotę odpowiedzialności osoby eksploatującej pod warunkiem, że w żadnym przypadku tak ustalona kwota nie będzie niższa niż 5 milionów SDR, i pod warunkiem, że Państwo Urządzenia zapewni, że fundusze publiczne będą dostępne do wysokości kwoty określonej zgodnie z ustępem 1.

3. Kwoty ustalone przez Państwo Urządzenia odpowiedzialnej osoby eksploatującej zgodnie z postanowieniem ustępów 1 i 2 niniejszego artykułu i ustępu 6 artykułu IV będą miały zastosowanie, gdziekolwiek wydarzy się wypadek jądrowy.

Artykuł V A

1. Odsetki i koszty zasądzone przez sąd w postępowaniu o odszkodowanie za szkodę jądrową będą płatne dodatkowo do kwot, o których mowa w artykule V.

2. Kwoty wymienione w artykule V i ustępie 6 artykułu IV mogą być przeliczane na walutę narodową, w liczbach zaokrąglonych.

Artykuł V B

Każda Umawiająca się Strona zapewni, że osoby, które doznały szkody, mogą dochodzić swoich praw do odszkodowania bez konieczności wszczynania odrębnych postępowań stosownych do pochodzenia funduszy przeznaczonych na takie odszkodowania.

Artykuł V C

1. Jeżeli sądy sprawujące jurysdykcję są sądami Umawiającej się Strony, innej niż Państwo Urządzenia, fundusze publiczne wymagane zgodnie z punktami b) i c) ustępu 1 artykułu V i ustępu 1 artykułu VII, jak również odsetki i koszty zasądzone przez sąd, mogą być udostępnione przez wyżej wskazaną Umawiającą się Stronę. Państwo Urządzenia zwróci drugiej Umawiającej się Stronie każdą wypłaconą kwotę. Obie Umawiające się Strony uzgodnią procedurę zwrotu.

2. Jeżeli sądy sprawujące jurysdykcję są sądami Umawiającej się Strony, innej niż Państwo Urządzenia, Umawiająca się Strona, której sądy sprawują jurysdykcję, przedsięweźmie wszystkie potrzebne środki w celu umożliwienia Państwu Urządzenia interweniowania w postępowaniu i uczestniczenia w każdym porozumieniu dotyczącym odszkodowania.

Artykuł V D

1. Dyrektor Generalny Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej zwoła zgromadzenie Umawiających się Stron w celu wprowadzenia poprawek dotyczących granic odpowiedzialności, o których mowa w artykule V, jeżeli jedna trzecia Umawiających się Stron wyrazi takie życzenie.

2. Poprawki będą przyjmowane większością dwóch trzecich Umawiających się Stron obecnych i głosujących pod warunkiem, że co najmniej połowa Umawiających się Stron będzie obecna w czasie głosowania.

3. Rozważając propozycję zmiany dotyczącej granic odpowiedzialności, zgromadzenie Umawiających się Stron weźmie pod uwagę, między innymi, ryzyko szkody wynikającej z wypadku jądrowego, zmiany wartości pieniężnych oraz pojemność rynku ubezpieczeniowego.

4.

a) Każda zmiana, przyjęta zgodnie z ustępem 2 niniejszego artykułu, będzie przedstawiona przez Dyrektora Generalnego Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej do akceptacji wszystkim Umawiającym się Stronom. Zmianę uznaje się za przyjętą po upływie 18 miesięcy od jej notyfikowania pod warunkiem, że co najmniej jedna trzecia Umawiających się Stron w momencie przyjęcia zmiany przez zgromadzenie poinformowała Dyrektora Generalnego MAEA, że zmianę przyjmuje. Zmiana, przyjęta zgodnie z niniejszym punktem, wchodzi w życie w odniesieniu do Umawiających się Stron, które ją przyjęły, po upływie 12 miesięcy od jej przyjęcia.

b) Jeżeli przez okres 18 miesięcy od dnia przedstawienia do przyjęcia zmiana nie zostanie przyjęta zgodnie z punktem a), zostanie ona uznana za odrzuconą.

5. W odniesieniu do każdej Umawiającej się Strony przyjmującej zmianę po jej przyjęciu, ale przed jej wejściem w życie, albo po jej wejściu w życie zgodnie z ustępem 4 niniejszego artykułu, zmiana wejdzie w życie po upływie 12 miesięcy od jej przyjęcia przez tę Umawiającą się Stronę.

6. Państwo, które zostanie Stroną niniejszej Konwencji po wejściu w życie zmiany zgodnie z ustępem 4 niniejszego artykułu, przy braku wyrażenia przez to Państwo odmiennego zamiaru, będzie:

a) uważane za Stronę tak zmienionej Konwencji oraz

b) uważane za Stronę niezmienionej Konwencji w stosunku do każdego Państwa będącego Stroną niezwiązaną zmianą.

Artykuł VI

1.

a) Prawo do odszkodowania na podstawie niniejszej Konwencji wygasa, jeżeli powództwo nie zostanie wniesione:
(i) w odniesieniu do utraty życia lub uszkodzenia ciała – w ciągu trzydziestu lat od daty wypadku jądrowego,
(ii) w odniesieniu do innych szkód – w ciągu dziesięciu lat od daty wypadku jądrowego.

b) Jednakże, jeżeli zgodnie z prawem Państwa Urządzenia odpowiedzialność osoby eksploatującej jest objęta ubezpieczeniem lub innym zabezpieczeniem finansowym, włącznie z funduszami Państwa, przez dłuższy okres czasu, prawo

sądu właściwego może przewidzieć, że prawo do odszkodowania przeciwko osobie eksploatującej wygaśnie dopiero po upływie tego dłuższego okresu, który nie przekroczy okresu, w jakim jej odpowiedzialność jest objęta zabezpieczeniem zgodnym z prawem Państwa Urządzenia.

c) Powództwa o odszkodowanie z tytułu utraty życia i uszkodzenia ciała lub - zgodnie z rozszerzeniem objętym punktem b) niniejszego ustępu - z tytułu innej szkody, które wniesione zostaną po okresie dziesięciu lat od daty wypadku jądrowego, w żadnym wypadku nie naruszą praw do odszkodowania zgodnego z niniejszą Konwencją jakiejkolwiek osoby, która przed upływem tego okresu wystąpiła z powództwem przeciwko osobie eksploatującej.

2. SKREŚLONY

3. Prawa do odszkodowania wynikające z Konwencji ulegają przedawnieniu lub wygaśnięciu, zgodnie z prawem sądu właściwego, jeżeli powództwo nie zostanie wniesione w ciągu trzech lat od daty, w której osoba poszkodowana dowiedziała się lub postępując właściwie powinna była się dowiedzieć o szkodzie oraz o osobie eksploatującej odpowiedzialnej za szkodę, pod warunkiem, że okresy ustanowione zgodnie z punktami a) i b) ustępu 1 niniejszego artykułu nie zostaną przekroczone.

4. Jeżeli prawo sądu właściwego nie stanowi inaczej, każda osoba, która występuje z roszczeniem w związku ze szkodą jądrową i która wytoczy powództwo o odszkodowanie w terminie zgodnym z postanowieniami niniejszego artykułu, może zmienić swoje roszczenie z uwagi na każde zwiększenie szkody, nawet po upływie tego okresu, pod warunkiem jednak, że nie zostało wydane prawomocne orzeczenie w sprawie.

5. W wypadku, gdy zgodnie z postanowieniami punktu b) ustępu 3 artykułu XI zostanie uzgodniona jurysdykcja i wniosek zostanie złożony w ciągu okresu mającego zastosowanie, zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu, w którejkolwiek z Umawiających się Stron uprawnionych do określenia jurysdykcji, lecz okres pozostający po takim określeniu jest krótszy niż sześć miesięcy, termin, w którym można wytoczyć powództwo, będzie wynosił sześć miesięcy, licząc od dnia tego określenia.

Artykuł VII

1.

a) Osoba eksploatująca powinna posiadać ubezpieczenie lub inne zabezpieczenie finansowe pokrywające jej odpowiedzialność za szkodę jądrową w takiej wysokości, takiego rodzaju i na takich warunkach, jakie określi Państwo Urządzenia. Państwo Urządzenia zapewni pokrycie roszczeń odszkodowawczych za szkodę jądrową, skierowanych przeciwko osobie eksploatującej, dostarczając niezbędnych funduszy w zakresie, w jakim wysokość ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego jest niewystarczająca na zaspokojenie tych roszczeń, lecz nie wyższa od granicy, w wypadku jej ustalenia, zgodnie z postanowieniami artykułu V. Jeżeli odpowiedzialność osoby eksploatującej jest nieograniczona, Państwo Urządzenia może ustanowić granicę finansowego zabezpieczenia odpowiedzialnej osoby eksploatującej pod warunkiem, że granica ta nie jest niższa od 300 milionów SDR. Państwo Urządzenia zapewni pokrycie roszczeń odszkodowawczych za szkodę jądrową, skierowanych przeciwko osobie eksploatującej, w zakresie, w jakim wysokość finansowego zabezpieczenia jest niewystarczająca na zaspokojenie tych roszczeń, jednak nie wyższym od kwoty finansowego zabezpieczenia, które ma być zapewnione zgodnie z niniejszym ustępem.

b) Niezależnie od punktu a) niniejszego ustępu Państwo Urządzenia, w którym odpowiedzialność osoby eksploatującej jest nieograniczona, uwzględniając charakter urządzenia jądrowego lub stosowanych substancji promieniotwórczych oraz możliwe następstwa tego wypadku, może ustalić niższą kwotę finansowego zabezpieczenia osoby eksploatującej pod warunkiem, że w żadnym wypadku kwota tak ustalona nie będzie mniejsza niż 5 milionów SDR, oraz pod warunkiem, że Państwo Urządzenia zapewni pokrycie roszczeń odszkodowawczych za szkodę jądrową, skierowanych przeciwko osobie eksploatującej, dostarczając niezbędnych funduszy w zakresie, w jakim wysokość ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego jest niewystarczająca na zaspokojenie tych roszczeń, i do wysokości granicy przewidzianej zgodnie z punktem a) niniejszego ustępu.

2. Żadne postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu nie wymagają od Umawiającej się Strony lub jej części składowych, takich jak stany lub republiki, posiadania ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego na pokrycie ich odpowiedzialności jako osób eksploatujących.

3. Fundusze pochodzące z ubezpieczenia, innych form zabezpieczenia finansowego lub dostarczone przez Państwo Urządzenia, zgodnie z postanowieniami ustępu 1 niniejszego artykułu lub punktów b) i c) ustępu 1 artykułu V, będą przeznaczone wyłącznie na odszkodowanie należne na podstawie postanowień niniejszej Konwencji.

4. Żaden ubezpieczyciel ani poręczyciel finansowy nie może zawiesić lub anulować ubezpieczenia albo innego zabezpieczenia finansowego przewidzianego w postanowieniach ustępu 1 niniejszego artykułu bez uprzedniego dwumiesięcznego zawiadomienia na piśmie właściwej władzy państwowej albo - jeśli to ubezpieczenie lub inne zabezpieczenie finansowe odnosi się do przewozu materiału jądrowego - w ciągu trwania danego przewozu.

Artykuł VIII

1. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszej Konwencji, charakter, forma i zakres odszkodowania, jak również jego właściwy podział, będą regulowane przez prawo sądu właściwego.

2. Z zastrzeżeniem zastosowania zasady zawartej w punkcie c) ustępu 1 artykułu VI, jeżeli, w odniesieniu do roszczeń dochodzonych przeciwko osobie eksploatującej, szkoda podlegająca zaspokojeniu zgodnie z niniejszą Konwencją przewyższa lub prawdopodobnie przewyższy najwyższą kwotę udostępnianą zgodnie z ustępem 1 artykułu V, pierwszeństwo w podziale odszkodowania przysługuje roszczeniom z tytułu utraty życia lub uszkodzenia ciała.

Artykuł IX

1. Jeżeli przepisy dotyczące społecznych lub państwowych ubezpieczeń zdrowotnych, ubezpieczeń społecznych, zabezpieczeń społecznych, odszkodowań pracowniczych lub systemu odszkodowań z tytułu chorób zawodowych obejmują odszkodowanie za szkodę jądrową, prawa uprawnionych w ramach tych systemów do uzyskania odszkodowania na podstawie postanowień niniejszej Konwencji i praw regresu przeciwko odpowiedzialnej osobie eksploatującej zostaną, z zastrzeżeniem postanowień niniejszej Konwencji,

określone przez prawo Umawiającej się Strony, w której systemy takie zostały ustanowione, lub przez regulacje prawne organizacji międzynarodowej, która ustanowiła takie systemy.

2.

a) Jeżeli osoba będąca obywatelem Umawiającej się Strony, inna niż osoba eksploatująca, zapłaci odszkodowanie za szkodę jądrową na podstawie umowy międzynarodowej lub na podstawie przepisów prawa państwa niebędącego stroną niniejszej Konwencji, to osoba taka, na podstawie postanowień niniejszej Konwencji, nabywa – przez podstawienie – prawa osoby w ten sposób zaspokojonej w swoich żądaniach do wysokości zapłaconej kwoty. Żadna osoba nie może tą drogą nabyć prawa w zakresie, w jakim osoba eksploatująca posiada, na podstawie postanowień niniejszej Konwencji, prawo regresu wobec tej osoby.

b) Żadne postanowienia niniejszej Konwencji nie wykluczają możliwości, aby osoba eksploatująca, która zapłaciła odszkodowanie za szkodę jądrową ze środków spoza funduszy uzyskanych zgodnie z postanowieniami ustępu 1 artykułu VII, dochodziła, zgodnie z tymi postanowieniami, od osoby dostarczającej zabezpieczenia finansowego albo od Państwa Urządzenia, zwrotu kwoty, którą osoba w ten sposób zaspokojona w swoich żądaniach uzyskałaby na podstawie postanowień niniejszej Konwencji, do wysokości zapłaconej kwoty.

Artykuł X

Osoba eksploatująca posiada prawo regresu tylko:

a) jeżeli jest to wyraźnie przewidziane przez umowę zawartą na piśmie lub

b) jeżeli wypadek jądrowy zaistniał w wyniku działania lub zaniechania, popełnionych z zamiarem wyrządzenia szkody; prawo to przysługuje wobec osoby fizycznej, która z takim zamiarem działała lub zaniechała działania.

Prawo regresu przewidywane niniejszym artykułem może również być rozszerzone na korzyść Państwa Urządzenia w zakresie, w jakim udostępniło ono fundusze publiczne zgodnie z postanowieniami niniejszej Konwencji.

Artykuł XI

1. Z wyjątkiem przypadku, gdy postanowienia niniejszego artykułu stanowią inaczej, jurysdykcja w sprawach określonych w postanowieniach artykułu II przysługuje tylko sądom Umawiającej się Strony, na której terytorium wypadek jądrowy miał miejsce.

1bis. Jeżeli wypadek jądrowy miał miejsce na obszarze wyłącznej strefy ekonomicznej Umawiającej się Strony lub - jeżeli taka strefa nie została ustanowiona - na obszarze nie wykraczającym poza granice wyłącznej strefy ekonomicznej, gdyby taka miała zostać ustanowiona, jurysdykcja w sprawach powództw dotyczących szkody jądrowej wynikającej z wypadku jądrowego przysługuje, dla celów niniejszej Konwencji, tylko sądom tej Strony. Poprzednie zdanie będzie stosowane, jeżeli Umawiająca się Strona powiadomiła depozytariusza o takim obszarze przed zaistnieniem wypadku jądrowego. Nie należy interpretować niniejszego ustępu jako zezwalającego na zastosowanie jurysdykcji w sposób niezgodny z międzynarodowym prawem morskim, łącznie z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza.

2. Gdy wypadek jądrowy miał miejsca poza terytorium którejkolwiek Umawiającej się Strony lub poza obszarem, o którym powiadomienie przekazane zostało stosownie do ustępu 1bis, albo gdy miejsce zaistnienia wypadku jądrowego nie może być określone ponad wszelką wątpliwość, jurysdykcja w tych sprawach przysługuje sądom Państwa Urządzenia osoby eksploatującej, ponoszącej odpowiedzialność.

3. Jeżeli na podstawie postanowień ustępu 1, 1bis lub 2 niniejszego artykułu jurysdykcja przysługiwałaby sądom więcej niż jednej Umawiającej się Strony, jurysdykcja ta przysługuje:

a) jeżeli wypadek jądrowy miał miejsce częściowo poza terytorium Umawiającej się Strony i częściowo na terytorium jednej Umawiającej się Strony – sądom tej ostatniej oraz

b) w pozostałych przypadkach – sądom tej Umawiającej się Strony, która zostanie określona w drodze porozumienia między Umawiającymi się Stronami, których sądy byłby właściwe rozstrzygać w takich sprawach na podstawie postanowień ustępu 1, 1bis lub 2 niniejszego artykułu.

4. Umawiająca się Strona, której sądy sprawują jurysdykcję, zapewni, że tylko jeden z jej sądów będzie właściwy w sprawach każdego wypadku jądrowego.

Artykuł XI A

Umawiająca się Strona, której sądy sprawują jurysdykcję, zapewni, by w odniesieniu do powództw o odszkodowanie za szkodę jądrową:

a) każde Państwo mogło wystąpić z powództwem na rzecz osób, które doznały szkody jądrowej i które są obywatelami tego Państwa, mają zamieszkanie albo siedzibę na jego terytorium, i które się na to zgodziły oraz

b) każda osoba mogła wystąpić z powództwem w celu dochodzenia, zgodnie z niniejszą Konwencją, swoich praw nabytych przez podstawienie albo cesję.

Artykuł XII

1. Orzeczenie, nie podlegające już zwykłej procedurze odwoławczej, wydane przez sąd Umawiającej się Strony, który sprawuje jurysdykcję, zostanie uznane, za wyjątkiem przypadku:

a) gdy orzeczenie uzyskano przez oszustwo,

b) gdy stronie, przeciwko której orzeczenie zostało wydane, nie dano należytej możliwości przedstawienia swojego stanowiska albo

c) gdy orzeczenie jest sprzeczne z polityką Umawiającej się Strony, na której terytorium ma nastąpić uznanie tego orzeczenia, albo gdy orzeczenie to jest niezgodne z podstawowymi zasadami sprawiedliwości.

2. Orzeczenie uznane zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, po przedstawieniu go do wykonania zgodnie z formalnymi wymogami prawa Umawiającej się Strony, w której występuje się o jego wykonanie, będzie wykonalne tak, jak orzeczenie sądu tej

Umawiającej się Strony. Meritum roszczenia, co do którego wydano orzeczenie, nie będzie przedmiotem dalszych postępowań.

Artykuł XIII

1. Niniejsza Konwencja i stosowane na jej podstawie prawo wewnętrzne powinny być stosowane bez jakiejkolwiek dyskryminacji z uwagi na obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub pobytu.

2. Niezależnie od ustępu 1 niniejszego artykułu, w zakresie, w jakim odszkodowanie za szkodę jądrową przewyższa 150 milionów SDR, prawodawstwo Państwa Urządzenia może odstąpić od postanowień niniejszej Konwencji odnoszących się do szkody jądrowej doznanej na terytorium lub w strefie morskiej, utworzonej zgodnie z międzynarodowym prawem morskim, innego Państwa, które, w chwili wypadku, ma na takim terytorium urządzenie jądrowe, w zakresie, w jakim to Państwo nie zapewnia wzajemnych korzyści w równorzędnej wysokości.

Artykuł XIV

Przed sądami właściwymi, zgodnie z postanowieniami artykułu XI, nie można powoływać się, z wyjątkiem środków egzekucyjnych, na immunitety jurysdykcyjne wynikające z prawa wewnętrznego lub prawa międzynarodowego.

Artykuł XV

Umawiające się Strony podejmą właściwe środki w celu zapewnienia, aby odszkodowanie za szkodę jądrową, odsetki i koszty zasądzone przez sąd w związku ze szkodą, ubezpieczenie i premie reasekuracyjne oraz fundusze uzyskane w drodze ubezpieczenia, reasekuracji lub inne zabezpieczenie finansowe albo fundusze dostarczone przez Państwo Urządzenia, zgodne z postanowieniami niniejszej Konwencji, były swobodnie przekazywane w walucie Umawiającej się Strony, na której terytorium szkoda została wyrządzona, oraz Umawiającej się Strony, na której terytorium wierzyciel ma swoją stałą siedzibę, a w zakresie ubezpieczenia lub premii reasurekcyjnej i płatności - w walucie określonej w umowie ubezpieczeniowej lub reasekuracyjnej.

Artykuł XVI

Żadna osoba nie będzie uprawiona do uzyskania odszkodowania na podstawie niniejszej Konwencji w zakresie, w którym uzyskała odszkodowanie za tę samą szkodę jądrową na podstawie innej konwencji międzynarodowej o odpowiedzialności cywilnej w dziedzinie energii jądrowej.

Artykuł XVII

Żadne postanowienie niniejszej Konwencji nie narusza możliwości stosowania między jej stronami jakichkolwiek obowiązujących porozumień lub konwencji międzynarodowych o odpowiedzialności w dziedzinie energii jądrowej, jak też takich porozumień lub konwencji otwartych do podpisania, ratyfikacji lub przystąpienia w dniu, w którym niniejsza Konwencja została otwarta do podpisania.

Artykuł XVIII

Niniejsza Konwencja nie narusza praw i zobowiązań Umawiającej się Strony wynikających z ogólnych norm prawa międzynarodowego publicznego.

Artykuł XIX

1. Każda Umawiająca się Strona zawierająca porozumienie zgodne z postanowieniami punktu b) ustępu 3 artykułu XI powinna niezwłocznie dostarczyć Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej kopię tego porozumienia dla informacji i rozpowszechnienia go wśród innych Umawiających się Stron.

2. Umawiające się Strony dostarczają Dyrektorowi Generalnemu odpisy ich odnośnych ustaw i innych przepisów prawnych dotyczących spraw objętych zakresem niniejszej Konwencji dla informacji i rozpowszechniania ich wśród innych Umawiających się Stron.

Artykuł XX

SKREŚLONY

Artykuł XX A

1. W przypadku sporu między Umawiającymi się Stronami, dotyczącego interpretacji lub stosowania niniejszej Konwencji, strony sporu przeprowadzą konsultacje w celu rozwiązania sporu w drodze negocjacji lub za pomocą każdego innego, przez nieakceptowanego, pokojowego środka służącego do rozwiązywania sporów.

2. Jeżeli spór o charakterze, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, nie może zostać rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy od wniosku o przeprowadzenie konsultacji zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, na wniosek którejkolwiek strony sporu zostanie on poddany arbitrażowi lub przedstawiony Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości do rozstrzygnięcia. W razie poddania sporu arbitrażowi, jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od daty wniosku strony sporu nie będą w stanie uzgodnić organizacji arbitrażu, strona może poprosić Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości lub Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych o wyznaczenie jednego lub więcej arbitrów. W przypadku sprzecznych wniosków stron sporu, pierwszeństwo przysługuje wnioskowi złożonemu Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.

3. Przy ratyfikacji, przyjęciu, zatwierdzeniu lub przystąpieniu do niniejszej Konwencji Państwo może oświadczyć, że nie czuje się związane jedną albo obiema procedurami rozwiązywania sporów, przewidzianymi w ustępie 2 niniejszego artykułu. Pozostałe Umawiające się Strony nie będą związane procedurą rozwiązywania sporów, przewidzianą w ustępie 2 niniejszego artykułu, wobec Umawiającej się Strony, której takie oświadczenie pozostaje w mocy.

4. Umawiająca się Strona, która złożyła oświadczenie zgodnie z ustępem 3 niniejszego artykułu, może w dowolnym czasie wycofać je poprzez powiadomienie depozytariusza.

Artykuł XXI

SKREŚLONY

Artykuł XXII

SKREŚLONY

Artykuł XXIII

SKREŚLONY

Artykuł XXIV

SKREŚLONY

Artykuł XXV

SKREŚLONY

Artykuł XXVI

Dyrektor Generalny Międzynarodowej Agencji Atomowej zwoła konferencję w celu rozważenia rewizji niniejszej Konwencji w jakimkolwiek czasie po upływie okresu pięciu lat od dnia jej wejścia w życie, jeżeli jedna trzecia ogólnej liczby Umawiających się Stron zgłosi taki wniosek.

Artykuł XXVII

SKREŚLONY

Artykuł XXVIII

Niniejsza Konwencja zostanie zarejestrowana przez Dyrektora Generalnego Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, zgodnie z postanowieniami artykułu 103 Karty Narodów Zjednoczonych.

Artykuł XXIX

SKREŚLONY

08/71EP